

Bieżące wydarzenia

Informacja dla organów ROD i działkowców w sprawie aktualnych i projektowanych zasad gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie ROD - 22.06.2021

W dniu 6 września 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o *zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, która zmieniła system wywozu śmieci z nieruchomości m.in. niezamieszkałych, w tym ROD. Jednocześnie zobowiązała rady miast i gmin do dostosowania swoich przepisów miejscowych do nowych regulacji prawnych wynikających z ww. ustawy, najpóźniej z dniem 31 grudnia 2020 r.

Większość rad miast i gmin zrealizowała ww. obowiązek i dokonała zmian w przepisach miejscowych w wyznaczonym terminie. W związku z tym, obecnie na terenie ROD obowiązują następujące zasady związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi:

- W ROD nie obowiązuje już ryczałtowy system gospodarowania odpadami komunalnymi, gdzie zarządy ROD składając do urzędu miasta/gminy deklarację „śmieciową” musiały naliczać i uiszczać ryczałtową opłatę za wywóz śmieci. W ROD obowiązuje: 1) ogólny gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi, gdzie zarządy ROD składając deklarację „śmieciową” co do zasady same wskazują zapotrzebowanie na określone pojemności pojemników i wyliczają opłatę za odbiór odpadów (z terenu ogólnego i poszczególnych działek), oraz 2) prywatny system gospodarowania odpadami komunalnymi oparty na indywidualnych umowach z prywatnymi firmami lub przedsiębiorstwami komunalnymi, które również pobierają opłatę za łączny wywóz śmieci z terenu ogólnego oraz działek rodzinnych.
- Decyzję o tym, w jakim systemie gospodarowania odpadami komunalnymi będzie funkcjonował ROD na danym terenie podejmuje właściwa rada miasta/gminy. Jeżeli rada miasta/gminy podejmie uchwałę o włączeniu nieruchomości niezamieszkałych, w tym ROD do ogólnego gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, zarządy ROD muszą składać deklaracje „śmieciowe” i na ich podstawie uiszczać opłaty (o ile wyrażą pisemną zgodą na ich włączenie do ww. systemu). Jeżeli rada miasta/gminy nie podejmie takiej uchwały lub ją uchyli – zarządy ROD są zobowiązane do podpisania umowy na wywóz śmieci ze stosownymi prywatnymi firmami.
- W gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi, czyli na podstawie deklaracji „śmieciowych” opłata za śmieci jest wyliczana jako iloczyn stawki opłaty i zadeklarowanej liczby pojemników o określonej pojemności. Stawki opłat, które są ustalane są przez radę miasta/gminy nie mogą przekroczyć maksymalnych stawek opłat wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach tj. w 2021 r. maksymalne stawki opłat nie mogą przekroczyć 61,40 zł za odbiór pojemnika o poj. 1100 litrów lub 19,19 zł za odbiór worka o poj. 120 litrów. Za pojemniki lub worki o mniejszej lub większej pojemności, maksymalne opłaty powinny być ustalone w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności.
- W systemie gminnym, ROD nie mogą skorzystać ze zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w związku z kompostowaniem bioodpadów (tak jak to ma miejsce w przypadku właścicieli budynków jednorodzinnych).
- W ROD obowiązuje segregacja śmieci, z podziałem na odpowiednie frakcje odpadów określone przez radę miasta/gminy w stosownych przepisach. Brak segregacji lub niewłaściwa segregacja może skutkować koniecznością zapłaty na rzecz miasta/gminy

„kary” w wysokości co najmniej dwukrotności, a maksymalnie czterokrotności ustalonej opłaty (wysokość „kary” określa uchwała rady miasta/gminy).

W związku z wprowadzonymi zmianami, w 2020 r. KR PZD dwukrotnie zbadała funkcjonowanie w ROD zmienionych zasad gospodarowania odpadami komunalnymi. Po analizie informacji dostarczonych przez Okręgi PZD, uznała, że proces wdrażania w ROD zmienionych zasad gospodarki odpadami komunalnymi ogólnie przebiega dobrze, aczkolwiek różnie wygląda w zależności od danego ogrodu. Jednocześnie KR PZD zauważyła, że w części ogrodów występują problemy związane z wejściem w życie nowych przepisów. W szczególności, część ROD została wyłączona z gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i musiała podpisać umowy z prywatnymi firmami - wbrew woli i interesom ROD. Wiele ogrodów musiało podpisać umowę na odbiór odpadów z firmą monopolistyczną, która narzuciła bardzo wysokie opłaty. W wielu ogrodach występuje problem z brakiem lub niewłaściwą segregacją śmieci przez działkowców. Jednak największym problemem są bardzo wysokie opłaty za odbiór śmieci, zwłaszcza tam, gdzie odbiór śmieci następuje na podstawie indywidualnych umów. W związku z powyższym, KR PZD w dniu 9.06.2020 r. podjęła uchwałę nr 7/III/2020 w sprawie obowiązujących zasad gospodarki odpadami komunalnymi na terenie ROD oraz w dniu 3.12.2020 r. uchwałę nr 4/VII/2020 w sprawie oceny funkcjonowania w ROD zmienionych zasad gospodarowania odpadami komunalnymi, w których wyznaczyła szereg działań dla zarządów ROD, Okręgów PZD oraz jednostki krajowej, mających na celu pomoc ROD w rozwiązaniu problemów związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Realizując ww. uchwałę, Okręgi PZD we współpracy z zarządami ROD podjęły różne działania, począwszy od edukacyjnych, na prawnych – kończąc. Jednostka krajowa PZD na bieżąco monitorowała i analizowała zmiany w prawie powszechnie obowiązującym dotyczącym gospodarki odpadami na terenie ROD i w związku z pojawieniem się kolejnego projektu ustawy z dnia 31.12.2020 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i niektórych innych ustaw, KZ PZD w dniu 27.01.2021 r. przekazał do Ministra Klimatu i Środowiska swoje uwagi i propozycje w celu zabezpieczenia interesu PZD, ROD i działkowców.

W szczególności, KZ PZD zgłosił takie postulaty jak:

- 1) w związku z propozycją podwyższenia maksymalnych stawek opłat za odbiór odpadów komunalnych w przypadku nieruchomości niezamieszkałych, w tym ROD (na **1,3 %** przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za worek **120 litrów**, stawki za pozostałe pojemności pojemników mają być proporcjonalne) – wystąpił o zachowanie dotychczasowych maksymalnych stawek opłat tj. **3,2%** przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za pojemnik **1100 litrów** oraz **1 %** przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem na worek **120 litrów**,
- 2) odnośnie rezygnacji z pisemnej zgody m.in. zarządów ROD na włączenie ROD do gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi – wystąpił o zachowanie dotychczasowych zasad i jednocześnie z uwagi na masowe wyłączenia ROD z gminnego systemu odbioru odpadów komunalnych wystąpił, aby ww. wyłączenia również odbywały się na podstawie zgody zarządów ROD.
- 3) co do braku umożliwienia zarządom ROD (w zakresie terenu ogólnego) i działkowcom (w zakresie działek) uzyskania zwolnienia z części opłaty za wywóz odpadów komunalnych w związku z zagospodarowaniem części bioodpadów w kompostownikach ogrodowych – wystąpił o objęcie ROD ww. zwolnieniem, które obecnie dotyczy wyłącznie właścicieli domków jednorodzinnych,
- 4) w zakresie wprowadzenia wyłącznie w przypadku bloków możliwości indywidualnego rozliczania wywozu odpadów komunalnych – wystąpił o wprowadzenie takiej możliwości również w stosunku do ROD, gdzie także występuje zbiorowa odpowiedzialność za wywóz śmieci,
- 5) odnośnie wprowadzenia możliwości wydawania przez Ministra Klimatu decyzji zezwalającej na czasowe odstępstwo przez mieszkańców danej gminy od przyjętego systemu segregacji odpadów – wystąpił o doprecyzowanie, że takie czasowe odstępstwo może dotyczyć również nieruchomości

niezamieszkanym, w tym ROD oraz dookreślenie frakcji odpadów komunalnych, które miałyby być objęte ww. odstępstwem.

Jak się niestety okazało, w nowym projekcie nowelizacji ustawy „śmieciowej” z dnia 7.06.2021 r. opublikowanym na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji (<https://legislacja.gov.pl/>), **praktycznie żadna propozycja PZD nie została uwzględniona**, co dla ogrodów oznacza m.in., że:

- **zwiększą się maksymalne stawki opłat** za wywóz odpadów komunalnych w przypadku nieruchomości niezamieszkanym, w tym ROD. Zwiększy się maksymalna stawka opłaty za pojemność worka 120 litrów z 1% na 1,3% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem, który jest corocznie ogłaszany w Obwieszczeniu Prezesa GUS . Stawki za pozostałe pojemności pojemników mają być proporcjonalne. Jednocześnie, MKiŚ w zestawieniu uwag zgłoszonych w ramach opiniowania i konsultacji publicznych (dostępne wraz z projektem ustawy na stronie internetowej RCL), zapowiedziało, że: „*zespół ds. odpadów komunalnych w Ministerstwie Klimatu i Środowiska przedstawił rekomendacje Ministrowi w zakresie uwag wniesionych do projektu ustawy, dotyczących stawek opłat za odbiór odpadów. Zgodnie z wypracowanym rozwiązaniem uwzględniono nowe stawki opłaty - 2,6% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za pojemnik lub worek, o pojemności 120 litrów, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości (art. 6k ust. 2 pkt 5)*”.

I tak:

Obecnie maksymalna stawka opłaty za wywóz śmieci nie może przekroczyć:

120 l = 19,19 zł

1100 l = 61,40 zł

Po podwyższeniu – **zgodnie z projektem** z dnia 7.06.21 r. nowelizacji ustawy „śmieciowej” maksymalna stawka opłaty nie będzie mogła przekroczyć:

120 l = 24,95 zł

1100 l = 228,68 zł

Po kolejnym podwyższeniu – **zgodnie z ww. zapowiedziami Ministerstwa Klimatu i Środowiska**, które nie wyklucza podwyższenia maksymalnej stawki opłaty, nie będzie ona mogła przekroczyć:

120 l = 49,89 zł

1100 l = 457,36 zł

Oznacza to, że w wielu ROD opłaty za śmieci wzrosną kilkukrotnie!

- **do włączenia ROD**, który dotychczas rozliczał śmieci na podstawie umowy z prywatną firmą/przedsiębiorstwem komunalnym **do gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi nie będzie już wymagana pisemna zgoda zarządu ROD**. ROD będą musiały na bieżąco monitorować uchwały ogłaszane przez radę miasta i gminy oraz informacje o przetargach na stronie BIP urzędu gminy lub miasta i aby uniknąć przymusowego włączenia ROD do gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi albo tam, gdzie ROD nie chcą być w systemie gminnym –

pozostawienia ich wbrew woli, będą musiały składać w bardzo krótkich okresach czasu stosowne oświadczenia,

- mimo zagospodarowywania części odpadów komunalnych w kompostownikach ogrodowych, dalej działkowcy będą zobowiązani uiszczać opłatę za śmieci w pełnej wysokości. Działkowcy **nie będą mogli skorzystać ze zwolnienia z części opłaty w związku z zagospodarowywaniem bioodpadów z kompostownikach** – tak jak to ma miejsce w przypadku właścicieli domów jednorodzinnych.

**Krajowy Zarząd
Polskiego Związku Działkowców**

Warszawa, dnia 22 czerwca 2021 r.